”What’s in it for me?”

Skolforskning?
Beprövad erfarenhet?

Magnus Blixt, leg lär o bitr rektor Glömstaskolan
www.blixtgordon.se

Jag.? + dialog

- Leg grundskollärare, bitr rektor Glömstaskolan
- Skolforskningsbevakning – www.skolporten.com
- Förälder (Moa 13½, Isa 12, Nea 6½,)
- Lärarnas yrkesetiska råd – www.lararesyrkesetik.se
- Lärarnas Ansvarsnämnd – www.regeringen.se
- Barn & Ungdomsnämnden – www.sollentuna.se
- Författare, föreläsare – www.blixtgordon.se
- Bloggar, Twittrar – lrbloggar.se, @blixtgordon13
- Edcamp, Pedagogisk pub

Framförallt: Lärare.

* Jobbigt, svårt, roligt – viktigt!

Vad är syftet med
ett läraryrkesdiplom??

Stjärnglanständning…

”Man lär så länge man har elever…”

Kärnan i läraruppdraget?

Undervisning, Ut*bildning*

- – *undervisning*: sådana målstyrda processer som under ledning av lärare eller förskollärare syftar till utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden,
- – *utbildning*: den verksamhet inom vilken undervisning sker utifrån bestämda mål.

/**SFS 2010:800** Skollagen

Undervisning

- ”Undervisning är inget fast och bestämt, hugget i sten. Undervisningen uppstår i relationen, viljan och modet att våga ändra på några parametrar för att förståelse för exempelvis ett moment ska uppstå hos en grupp eller kanske hos en enskild individ.”

/Ulrika Jonson, specpedagog och förstelärare Vallaskolan
blogg: På näthinnan

Vad gör egentligen:

ERICSSON

Tillverkar mobilsystem

Utvecklar mobilsystem

"Verkstad"

"FoU"

Vad gör egentligen:
Svenska skolan

Utbildar elever

Utvecklar verksamhet

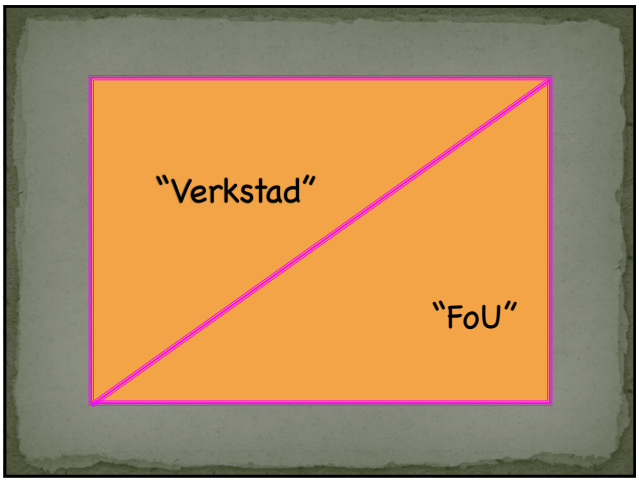

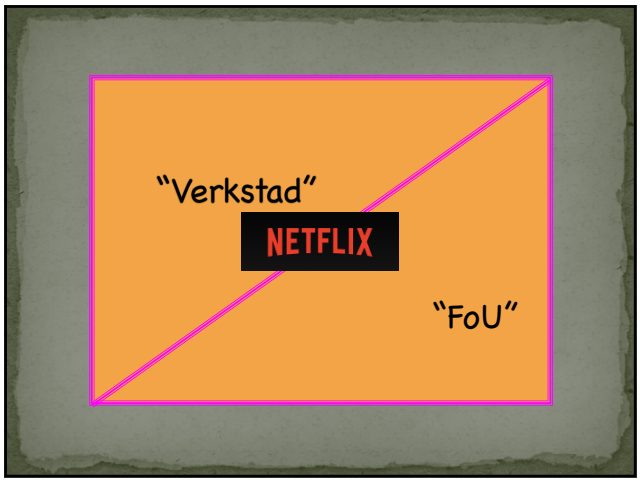

Om ALLA möjligheter fanns:

Vad skulle du vilja veta och tänka mer kring?
VAD skulle DU vilja se beforskat?

Från Tro till Vetande?

- Vetenskap
- Beprövad erfarenhet
- Erfarenhet
- Nya grepp

Men vad är egentligen FRÅGAN vi önskar få svar på?

Läraruppdraget?

	Bör ingå	Bör INTE ingå
Ingår idag		
Ingår INTE idag		

Lärares uppdrag?

"Lärares uppdrag utg agogiskt arbete är den centrala arbetsup drag också innehåller andra viktig förutsättningen att rektor leder och förde 11:51 ang AD-dom 2011:58

Lärare förbinder sig att i sin yrkesutövning

- ta ansvar för elevernas kunskapstillväxt, stödja deras personliga utveckling och skapa goda betingelser för varje elevs lärande, utveckling och förmåga att utveckla kritiskt tänkande

Från Lärares yrkesetiska principer:

”Läraryrket bygger på samhällets tillit och fordrar ett stort yrkesansvar. Lärare ska på allt sätt använda sitt yrkeskunnande till att höja kvaliteten i sin yrkesutövning och stärka sin professionalism i vetskap om att kvaliteten i yrkesutövningen direkt inverkar på samhället och samhällsmedborgarna.”

Lärare förbinder sig att i sin yrkesutövning

- bedriva och utveckla sitt arbete utifrån såväl vetenskap som beprövad pedagogisk erfarenhet
- ta ansvar för att utveckla sin kompetens för att kunna bedriva god undervisning och följa den yrkesmässiga och vetenskapliga utvecklingen inom sitt yrkesområde”

Från Lärares yrkesetiska principer:

”Lärare arbetar utifrån en vetenskaplig kunskapsbas kring lärande och vidareutvecklar det pedagogiska arbetet enligt aktuell forskning och beprövade pedagogiska erfarenheter. Lärare tar därför ansvar för att utveckla sin kompetens både när det gäller yrkets utveckling och innehållet i undervisningen”

Forskningens uppgift är att samla in och presentera underlag för diskussion[1]

”Att låta en, i någon grad, utomstående ställa frågor och beskriva verksamheten kan på så vis ge underlag för nya diskussioner och svar av dem som är verksamma i praktiken.”[2]

What's in it for me?

1: Granström 2002
2: Samuelsson 2008

”Forskningen säger…”

”Know how”

”Know why”

”Var ligger lärandets smärtpunkt?”*

Vågar jag omvärdera mig själv?
Behöver jag skaffa mig nya glasögon
eller kanske bara putsa de gamla
eller rentav börja använda
de där glasögonen
jag redan skaffat mig
fast det inte blir av att sätta dem på?

Du kan hjälpa mig att få syn på det jag
ännu inte vet om mig själv.
Om jag vågar och du vågar.
Om vi vågar…

Birgitta E Gustavsson 2008: Att sätta sig själv på spel.

Var hittar man forskningen?

- Högskolor/universitet – disputation, hemsidor
- Maila eller ring en forskare
- www.skolfi.se
- www.skolverket.se/forskning
- www.forskning.se
- www.skolporten.se
- www.fjardeuppgiften.se
- Seminarier, föreläsningar, konferenser
- Vetenskapliga tidskrifter (på nätet)
- Forska själv – kommundoktorander…

Hur ska man ha tid med det då?

l som helst.
tid.
er tid framifrå

Tiden håller oss allt hårdare i sitt grepp

Klockor dikterar villkoren för vår tillvaro mer än kanske någonting annat, så det är inte konstigt att vi blivit besatta av tiden. Problemet må vara tidlöst, men dagens omfattande tidmätning är något nytt – i en ny bok menar Simon Garfield att vi har gjort tiden till en tyrann.

Det fin

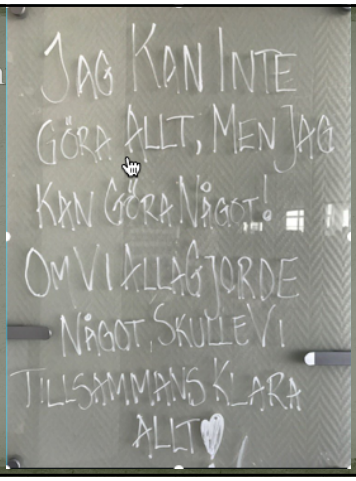

Att ändra tingens ordning

… är som att storma en fästning.

/Machiavelli

1:3

Vad gör en avhandling ”bra”*?

- **Praktisk relevans:**
  - …berika verksamheten med nya perspektiv, insikter och kunskaper.
- **Läraryrkets professionalisering:**
  - kunskapsbas, autonomi, yrkesspråk och yrkesetik.
- **Avhandlingens tillgänglighet:**
  - begripligt, svenskt abstrakt, digitalt publicerad

Eni Skolportens lärarpanel

Läsa en avhandling på 40 min?

Hur kan aktuell forskning fylla en viktig funktion i skolan?

- Vad är viktigt för verksamheten?
- Vad är viktigast för verksamheten?
- Vad är av god kvalitet?
- Hur ges det spridning?
- Hur ska det diskuteras lärare emellan?
- Hur ska det diskuteras i samhället?

”Den största etiska utmaningen ligger i värderingen av vad vi bör göra i förhållande till vad vi kan göra.”

professor Trygve Bergem
”Lärare i etikens motljus

* Gräset är inte grönare någon annanstans. – Det är grönare där man vattnar.

”Jag ser mig själv som en hantverkare och mitt jobb är att se till att jag blir obehövd. Att jag kan ge eleverna så mycket kunskap och kraft att de kan klara sig själva. Det är mitt mål.”

/Magnus Nyberg Blixt, i boken Betydelsefulla lärare

*Tack!

www.blixtgordon.se

magnus@blixtgordon.se
@blixtgordon13

0705-62 51 13
Engelbrekts väg 65, 191 62 Sollentuna

Efter lunch:

- Titta på Skolverkets filmer gemensamt, reflektera enskilt två minuter, diskutera parvis, för dialog tillsammans.
- Gör en konkret plan för ett fritt antal områden att bepröva. Börja med att ringa in själva frågan. Först efter den är klar bör man fundera över och bestämma metod för att samla och verifiera data.

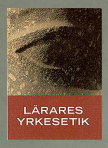

I sitt arbete sätter lärare eleverna och deras lärande i centrum

Läraryrket bygger på samhällets tillit och fordrar ett stort yrkesansvar

För att värna lärarprofessionens ställning och status är det viktigt att alla lärare upprätthåller sin yrkesetik

Beprövad erfarenhet?

- http://www.youtube.com/watch?v=UkgllCRkVUY&list=PL0RTp-jkn2Oimmmmocg31FmLPhv-L03nd
- http://www.youtube.com/watch?v=6ABUlzbpVVE&list=PL0RTp-jkn2Oimmmmocg31FmLPhv-L03nd&index=3

Vad vill vi veta?

- Frågan är det väsentliga, den avgör vad som kan ses.

Men hur bidde det så att lärare sällan forskar i sitt yrke?

Bakgrund – Skolforskningen i Sverige

- **Folkskolan, Realskolan**
- **Enhetsskolan**
  - **SÖ – regelstyrning**
  - **Andra beforskar**
- **”Teacher thinking”**
- **”Chockprofessionalisering”**
- **Utbildningsvetenskap**

Ansvar har?

- Politiker
- Huvudman
- Rektor
- Lärare

Skolledarens ansvar

- ”Skolledaren har sitt uppdrag i de nationella utbildningsmålen och ska utöva sitt ledarskap så attde genomsyrar verksamheten.”
- ”Skolledaren ska verka för
  - att beslut i den egna organisationen fattas efter saklig beredning i en öppen och tillåtande kommunikation inom organisationen.
  - att medarbetarna iakttar ett etiskt övervägt handlande.”

Yrkesetisk kod för Skolledarna, www.skolledarna.se

Arbetsgivarens ansvar

Politikernas ansvar

Lärarens ansvar

Ansvar – Status

Yrkesetik?

Läraryrkets etik väldigt komplex:

- ✓ individ *vs* grupp
- ✓ skolplikt *vs* valfrihet
- ✓ elev *vs* samhälle
- ✓ fostran *vs* kunskap
- ✓ nutid *vs* framtid
- ✓ medmänsklighet *vs* professionalism

www.lararesyrkesetik.se

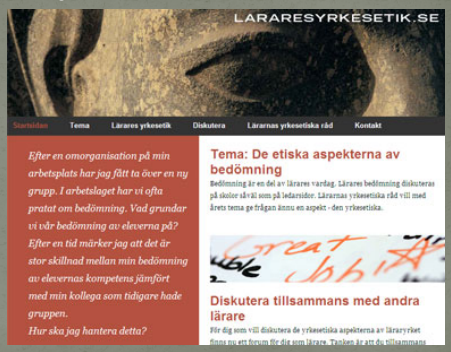

Från Tro till Vetande – HUR?

- Fundering, fråga, hypotes?
- Datainsamling – effektiv hur?
- Analys
- Redovisning – peer to peer
- Dokumentation

Att vara professionell lärare (enligt Gunnel Colnerud)

- Att veta vad man gör och varför.
- Inte handla på rutin (utan istället ha en pedagogisk tanke/motivering)
- Lösa nya och gamla problem
- Kunna beskriva och analysera
- Möta elever så att de växer – inte krymper
- Kunna ge etiska argument

Lärare rör sig ständigt i ett komplext landskap av olika **rättviseprinciper**:

- Likhetsprincipen
- Behovsprincipen
- Meriteringsprincipen

Om vi som lärare saknar motiv kan ett angrepp som "Du är orättvis!" upplevas hårdare.

Om eleverna har tillit till att läraren är så rättvis som möjligt, utifrån välgrundade skäl, så har eleven lättare att ta motgångar.

Var hittar man forskningen?

- Disputationer är öppna och gratis

Disputation = aktuell forskning ofta presenterad i Powerpoint-format...

Syftet med skolan:

4 § Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

…

/SFS 2010:800 Skollagen

Syftet med skolan:

Förmågor:

- Analys
- Kommunikation
- Metakognition
- Informationshantering
- Begrepp

Nå sin potential!

4 § …

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

Kreativa kunskaper

/SFS 2010:800 Skollagen

Skolans uppgift:

- Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet.

Lgr/Lpf 11, kap 1